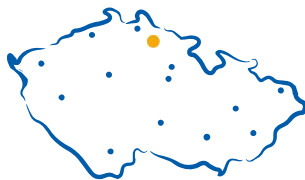

Pavilon KČST u chaty v Prachovských skalách

Text: Ing. Jan Havelka foto: Ing. Jan Havelka, archiv Vladimíry Maiselové

Nejnávštěvovanější oblastí ČSR na počátku 30. let minulého století byl Český ráj. Většina turistů zde mířila do Prachovských skal, a proto se chata KČST Prachov stala nejnávštěvovanější spolkovou chatou. KČST měl v této oblasti navíc hned dva objekty (viz *Turista* 11/2018, str. 41–45): starší, ale hezký a oblíbený Vsetečkův penzionát (dnešní hotel Pod Šikmou věží), stojící poblíž původního vstupu do skal, a novější chatu Prachov, jež byla otevřena v roce 1922, nacházející se v místě, kam byl hlavní vstup později přenesen. Druhou uvedenou stavbu v roce 1930 KČST výrazně rozšířil. I přesto však ubytovací a zejména stravovací kapacita nestačila pokrýt místní velkou poptávku. Zamýšlené vybudování nové silnice k chatě v polovině 30. let, po které by se dalo přijet z Jičína, resp. z Prachova, pak avizovalo další přetížení restauračních prostor chaty. Proto se vedení KČST rozhodlo postavit naproti objektu novou budovu, označovanou jako pavilon. Do ní pak umístil jednak další restaurační zařízení, jednak informační středisko a muzejní síň Prachovských skal.

Prachovské skály

Jak jsme již v našem seriálu o chatách KČT napsali dříve, Prachovské skály se staly nejen u nás, ale i v zahraničí – díky výborné propagaci, kterou prováděl již před 1. světovou válkou O-KČT Jičín a po něm Spolek turistů Jičín – velmi známé. České děti se o Prachovských skalách učily již v obecné škole, různé korporace pořádaly do skal zájezdy, zlepšilo se vlakové, později i autobusové spojení. Ústředí KČST neváhalo využívat Prachovské skály jako výkladní skříň české turistiky. Pražská centrála zde pořádala akce pro zahraniční turisty, přičemž nejvýznamnější z nich se stal 1. sjezd Asociace slovanských turistických družstev v roce 1926 (tato asociace byla z iniciativy KČST založena o rok dříve ve Vysokých Tatrách). Jak stoupala návštěvnost, vzrůstaly samozřejmě i příjmy klubu, místních obcí i nedalekého města Jičín, což umožňovalo další investice v této oblasti. KČST tak

Pavilon v Prachově v červenci 2021 (foto: Ing. Jan Havelka)

mohl v Prachově v letech 1935 a 1936 realizovat další podniky a dále se zasazovat o rozvoj zdejší infrastruktury.

Turistický rozvoj oblasti Prachovských skal

V letech 1935–1936 uzavřel KČST zásadní smlouvy s velkostatkářem (někdejším hrabětem) Schlikem. Potvrzena byla starší smlouva

o pronájmu Prachovských skal KČST, uzavřená na dobu 99 let. K tomu pak v roce 1935 přibyla další smlouva, o níž v *Časopisu turistů* čteme: „Sjednána byla na 50 roků smlouva o nájmu pozemku pro zbudování pavilonu v Prachovských skalách proti chatě KČST za ročních Kč 100 s velkostatkářem Schlikem.“ Mimo to však došlo k uskutečnění celé

řady dalších projektů. KČST například jednal o zřízení koupaliště v blízkosti své chaty a kladný výsledek tohoto jednání zveřejnil v *Časopisu turistů* dne 31. ledna 1936: „Koupaliště v Prachovských skalách u Jičína. Vodní družstvo Záměstí – Blata zadalo stavbu vodního díla v blízkosti chaty KČST v Prachovských skalách u tzv. Pelíškova mostu. A očekává jen schválení ústředních úřadů, aby se stavbou této retenční nádrže bylo započato. Vodní plocha bude od chaty vzdálená 300 metrů. Počítá se i s tím, že bude pamatováno na umělé vlnobití, případně s ohříváním vody elektrickým proudem po vzoru alpských koupališť ve Švýcarsku. Uskutečnění projektu stalo se za spolupráce města Jičína s příslušnými obcemi a umožněno bylo vzácným porozuměním velkostatkáře Jindř. Schlika, který poskytl potřebný pozemek.“ V zápisu z jednání zastupitelstva KČST dne 19. října 1935 se můžeme dočíst, že do stavebního programu klubu, který předložil předseda technické rady KČT Ing. arch. Stejskal, byla zařazena také stavba pavilonu u chaty v Prachovských skalách, a to s předpokládaným nákladem 78 540, 88 Kč. Jaroslav Stejskal byl později pověřen vypracováním architektonického návrhu i stavebního projektu pavilonu. To, že byl úkol zadán zrovna Stejskalovi, samozřejmě mělo svůj důvod. Pavilon měl být totiž přízřivou osobou charakteru chaty, jejíž přestavbu a přístavbu v roce 1930 navrhoval právě Jaroslav Stejskal. V dalších číslech spolkového periodika čteme zprávy o postupu výstavby pavilonu a souběžně také informace o projektu na vybudování široké bezprašné silnice z Prachova až ke klubové chatě.

Detail vstupu do pavilonu – zdívko je typické pro tzv. prachovskou architekturu (foto: Ing. Jan Havelka)

Stavba pavilonu

O dokončení stavby pavilonu referoval *Časopis turistů* v květnu roku 1936: „Pavilon v Prachovských skalách vybudoval klub podle projektu arch. Ing. Stejskala proti chatě KČST na pozemku najatém od panství Schlikova na dobu 50 let do 1. 9. 1985. Budova je na kamenné podezdívce z cihel a kryta střechem ze Slavíkových vlnovek. Obsahuje

velkou restaurační místnost, bazar a síň muzejní prozatím používána za rest. místnost. Lze proto v pavilonu umístit sto hostů. Budova slouží k účelům hostinským zejména při větších návštěvách turistů a školních výprav. Muzejní místnost po opatření příslušného výstavního materiálu bude vyhrazena svému účelu a soustředí se v ní praehistorické nálezy a geologické

Chatka KČST v Prachově v roce 1939, kdy zde byl nájemcem Vladimír Vích (foto: archiv Vladimíry Maiselové)